

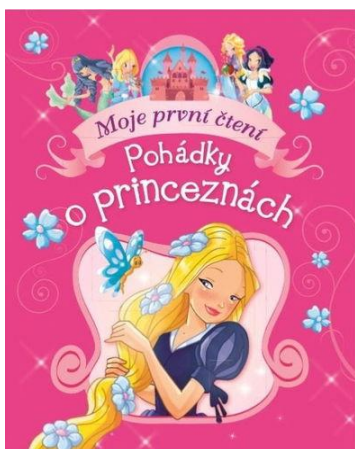
Knihy v mém životě

Na samém začátku mého povídání o knihách musím prozradit, že naše babi má opravdu velké množství knih. Její sbírka je ukrytá v několika knihovnách a mnoha policích. A dokonce i zeď u schodů na půdu v provizorním šteláři obsahuje mnoho zajímavých knižních svazků. Prostě a jednoduše do bytu se už nevešly. Není se co divit, ona se totiž literatuře věnuje celý svůj život, byla učitelkou českého jazyka a literatury, a tak knihy vždy byly tím, co se neustále doplňovalo a doplňuje i nyní, když je naše babička v důchodu. A knihy jsou to, co nesmí chybět pokaždé, když má někdo svátek, narozeniny, nebo dokonce když jsou Vánoce. A tak ovlivňují i můj život. A nejen můj, babička totiž na vsi, kde žije, nahrazuje pobočku místní knihovny. Není dne, aby si někdo ze sousedů nepřišel něco vypůjčit, nebo děti při shánění „povinné četby“ do školy.

Nejdříve jsem měla svá oblíbená leporela. Byl jich hezký stoh a musím říct, že jejich využití je velmi různorodé. Od stavění různých zdí a prvních pokusů o vybudování hradů, stačí je přeci jen hezky rozložit, tak i o první vyprávění podle úžasných obrázků a velmi jednoduše i pro dítě zapamatovatelných textů. A tady určitě musím připomenout prvního mého nejoblíbenějšího hrdinu – kuřátko. Už jako malá jsem se snažila převyprávět příběh z leporela Kuřátko a obilí. Sice mi nikdo zatím moc nerozuměl, mým nejdokonalejším slovem bylo – píp píp, ale pokus to byl. Babička se vždycky směje a říká, že jsem dřív uměla to svoje píp, než maminka nebo auto, což jen tak mezi námi říkal můj úžasný strýc, maminčin bratr. O kterém bude řeč ještě později. Seděla jsem tehdy velmi důležitě ve svém malém křesílku, pečlivě obracela listy ve svém leporelu a drmolila jsem své vlastní vyprávění. Když jsem byla už trochu větší, uměla jsem téměř dokonale recitovat text na jednotlivých stranách, a dokonce jsem domýšlela další poutavé příběhy svého hrdiny. O tom, že to byl hrdina v pravém slova smyslu, svědčí také to, že tato moje první knížka má své místo v mé vlastní knihovně. Ostatní leporela jsem poslala dál po příbuzných, aby i moje sestřenice a bratrance mohli vesele stavět své hrady a tvrze.

Čas pomalu plynul a já se od leporel pomalu ale jistě dostávala k jiným knížkám. Výchovou babičky jsem z nich nestavěla žádné moderní stavby ani komíny. Velmi opatrně jsem obracela listy a zálibně si prohlížela ilustrace na jednotlivých stranách. Maminka dodnes

vzpomíná, jak mě ráda pozorovala a jak se nasmála u příběhů, které jsem si při pohledu na obrázky v knížce vymýšlela. Mnohdy jsem snad dokázala vyprávět i zajímavější děj, než byl ten v knize. Tedy alespoň podle mé maminky, ale kdo by tomu věřil. To víte, představivost při pohledu na krásnou princeznu sehrála svou roli. Obdivovala jsem jejich šaty, krásné dlouhé vlasy, korunku ve vlasech.....

Snad také právě proto jsem na každý maškarní ples ve školce musela jít právě za princeznu a také jsem se tak tvářila. Důležitost sama. Ale princezny mi brzo přestaly bavit, zdálo se mi, že jsou všechny stejné, stejně se oblékají, stejně se chovají a princ na ně vždycky někde čeká.....

Když jsem byla větší, patřilo ke každodenním činnostem v naší rodině pravidelné předčítání na dobrou noc. Nejdříve sledování pohádky Večerníčka v televizi a pak musel někdo z rodiny zasednout k mé posteli a na pokračování číst z mnou vybrané knihy. Knihy to byly opravdu

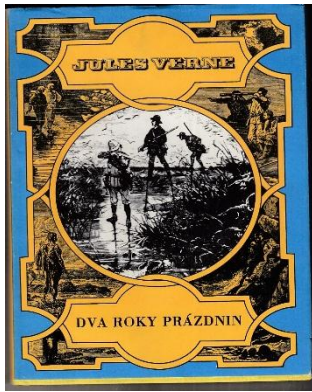
velmi různorodé, ale většinou v nich začínala hrát hlavní roli různá zvířátka, jednou to byl krteček, jindy chytrá lištička, pak zase domácí zvířátka z našich venkovských dvorků. Tak bych mohla pokračovat pořád dokola. Ale mezi ty nejoblíbenější přeci jenom patřil krteček, s kterým jsme mohli zažívat mnoho velmi krásných příběhů – ušít krásné modré kalhotky, letět raketou, jezdit autíčkem, uzdravovat myšku, strávit s ním Vánoce a mnoho dalšího.

Přišel čas, kdy i já jsem musela nastoupit cestu ke vzdělání. Sice se mi do nového prostředí moc nechtělo, pořád jsem říkala, že mi doma nic nechybí a nechápala jsem ostatní své kamarády ze školky, kteří se už nemohli dočkat, kdy konečně budou mít na zádech také tu velkou tašku s učebnicemi. Na cestu těšení mě dostalo až připomenutí, že si už sama budu umět přečíst své oblíbené knihy, a tak i já jsem začala být s návštěvou školy smířená. Písmenka jsem už uměla, a tak jsem myslela, že to půjde velmi snadno a rychle. No, představte si, ve škole jsem dosud a už jsem si zvykla.

Můj zájem se přesunul k jiným knihám. Začala jsem vyhledávat knížky o přírodě. Bylo to vždy zajímavé, dozvídala jsem se spoustu nových věcí o tom, jak a kde zvířata žijí a pomalu ale jistě jsem získávala mnoho informací, které jsem pak uplatnila i jinde. Dědečka jsem často poučovala o tom, jak má chovat domácí zvířata, která pobíhala na jeho dvorku, a tvářila jsem se při tom hodně důležitě, jako kdyby děda bez mých rad ty slípky, kachny a ostatní domácí zvířátka ani chovat nemohl. Děda se vždycky tvářil, že bez mých rad by to ani nedokázal. A ve škole jsem byla takový ten přemoudřelý žák, který paní učitelku musí poučit o životě zvířat v přírodě. A na důkaz toho, že mám naprostou pravdu, jsem vždycky do školy přinesla nějakou publikaci z knihovny mých prarodičů. Dneska se nad mojí aktivitou jenom usmívám a v duchu se naší nadmíru trpělivé paní učitelce omlouvám.

Každý rok jsem pravidelně trávila podstatnou část prázdnin u mých prarodičů na venkově. S dětmi z okolí jsme vyváděli různá alotria, ale já měla přeci jen nejradyji, když jsem zalezla někam pěkně do koutku a mohla si v klidu číst. A protože u babičky ještě stále bydlel maminčin mladší bratr, tedy můj strýc, jednou jsem ho požádala, aby mi pomohl a on mi na mou otázku: „Co si mám vybrat v knihovně za knížku na čtení?“ odpověděl velmi jednoduše: „Já ti přinesu to, co jsem měl rád já.“

A přinesl mi celou sbírku knih od J. Verna. Takový stoh knih od jednoho spisovatele jsem dosud neviděla. Nechala jsem se zlákat zajímavými názvy jednotlivých výtisků, krásnými perokresbami, a hlavně vyprávěním strejdy Zdenka, že se mi dobrodružství, která v nich jednotlivé postavy zažívají, budou určitě líbit. A tak jsem poznala spoustu dalších svých oblíbených hrdinů, pro mnohé možná spíš z říše klučičí četby, ale mně to nevadilo. Vždycky když jsem brala do ruky další výtisk k přečtení, okamžitě se mi měnil i můj hrdina – záviděla jsem klukům jejich dva roky prázdnin, spolu s Foggem jsem prožívala jeho cestu kolem světa za 80 dní a držela mu palce, nebo spíš celé pěstě, aby to stihnul, spolu s hrdiny knih jsem se vrhala dvacet tisíc mil pod moře, cestovala jsem kolem Měsíce, navštívila jsem ocelové město, putovala oceánem na kře ledové ... a mohla bych takhle psát ještě hodně dlouho. Ale pravdou je, že v každé verneovce jsem si našla svého hrdinu, který ale vydržel být tím nej jenom do doby, než jsem vzala do ruky další výtisk z nekončící kopyčky babiččiny sbírky knížek tohoto francouzského spisovatele. Musím se přiznat, že verneovky jsem hltala celé jedny prázdniny, které jsem trávila u babičky na vsi. Nejvíc z nich se mi ale líbila kniha Dva roky

prázdnin. Možná proto, že zrovna ty prázdniny byly. Ale určitě ne celé dva roky – já, to by bylo bezva. Mně pomalu čas ukrajoval z mých dnů volna a nedalo se s tím nic dělat.

Musím ale neskromně dodat k mému prázdninovému snovému putování s Julesem Verne, že prázdniny s ním patřily k mým nejkrásnějším. Už se těším, až zase vezmu do ruky některou z jeho knih a nostalgicky zavzpomínám.

Dneska už strýce Zdeňka o radu „co mám číst“, neobtěžuji, začala jsem si vybírat knihy trochu jiné - to víte, dospívající slečna přeci nebude číst verneovky. Musím se zabývat něčím, co teď

mezi holkama frčí.

Rok se s rokem sešel a já zase stála před jednou z knihoven v pracovně u naší babí a hledala, čím si zkrátím čas na pravidelné několikadenní prázdninové návštěvě. Tentokrát jsem se nechala trochu inspirovat filmy – mou hrdinkou se stala Buffy, přemožitelka upírů. Když jsem uviděla název knih s touto hrdinkou filmů, neváhala jsem ani na okamžik a ukořistila několik výtisků. Hrdinka se jmenuje Buffy Summersová, holka na první pohled jako každá jiná, chce si na nové škole najít kamarády, mít dobré známky ... ale také chce přestat podléhat svému osudu přemožitelky upírů a přestat bojovat se silami zla. Při četbě celé série knih z této řady jsem přišla na to, že je pro mne lepší si nejdříve přečíst knihu, sama si udělat představu o hlavním hrdinovi, zažít spolu s ním příběhy, které zažívá a teprve potom případně shlédnout filmové zpracování, než to udělat právě naopak. Pak jsem byla hodně ovlivněna tím, že mé představy už nebyly mé, ale hodně jsem se nechávala ovlivnit právě tím, jak to všechno probíhalo ve filmu. Řekla jsem si, že už nikdy neudělám to, abych si knihu vybírala podle filmu.

A tak se příště zase budu řídit osvědčeným postupem při výběru knih. Žádné filmy, žádná doporučení kamarádek, ale pěkně si vyberu to, co bude nejzajímavější na policích u naší babi. A věřte, určitě se tam toho najde ještě spousta – od těch nejstarších, po ty nejnovější, od těch dětských až po ty dospělácké. Prozradím vám sladké tajemství – letos zkusím detektivky, těch je tam celá jedna ohromná knihovna – a dokonce i ty, které mají vztah k Písku, městu v těsném sousedství vesnice, kde moji prarodiče bydlí, a ke spisovatelům, se kterými se naše babi znala, možná i zná dodnes. Třeba Milena Brůhová, a nebo Ladislav Beran.

Už se zase těším, co zajímavého objevím....